

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicih, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četr leta 8 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemam za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 "gledaljška stolba". Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v "Narodni tiskarni" v Kolmanovej hiši.

Jugoslovansko bojišče.

Nenadejana vest iz Carigrada dohaja danes. Izredni svet turških oblastnikov je sklenil 10. t. m. dovoliti premirje na šest mesecev, do konca marca prihodnjega leta. Torej ravno čez zimo, ko Turčija vojevati ne more! Le njej bi to premirje koristilo. — Ali bode Srbija to premirje sprejela, ali bode Črna gora zdaj s tem zadovoljna, ko sta obe v najlepšem upanji, uničiti turške obkoljene vojske?

Ker je Rusija ona velemoč, ki je prva nasvetovala Turčiji, naj ponudi Srbiji in Črnejgori premirje na pol leta (!) bodo najbrž Srbi v obeh kneževinah radi ali neradi morali prevzeti to carigradsko premirje. S kakšnimi pogoji, o tem ne moremo ugibati, skoraj bodo nobeno čuli. Kaj bode z vojskami? Je-li bodo pol leta stale tam, kjer so?

Turki bodo mej tem časom pred celo Evropo imeli in morali pokazati, da morejo svoje obetane reforme, in one, ki jih velevlasti od njih terjajo, zares izvesti v dejansko življenje. Tega pa po našem prepričanju ne bodo mogli dokazati. Nemajo več moči zato. Sramota za njih dovolj velika, da morajo tako ponizevalno premirje prevzeti. To je dokaz turške popolne oslabelosti. Zato pa nij še konca in ga nij v orientalnem razvoji, tudi če Srbi pristopijo v premirje.

Po Bulgariji se gode nove turške neusmiljenosti. Iz Sofije se "Pol. Corr." piše, da so se osnovale turške roparske čete, ki se nič za vlado ne zmenijo temveč plenijo, po-

žigajo in more mej kristijani okolo Pljevna, Mudvenje, Torosa, Mitrovolja in drugod. Prej ne bode reda, predno nij Bulgarija od Turkov osvobojena, ruska ali samostalna. prvo še bolje, ker sama i se ni vladati ne znala, tako dolgo tlačena bivša.

Iz Peterburga se „W. T.“ javlja, da so iz Deligrada ruski prostovoljci naznanili, da bodo oni na svojo pest z orožjem v Bulgarijo udarili, splošen vstanek tam naredili in jo osvobodili, če bi srbska vlada daljše premirje s Turčijo naredila. Ruski prostovoljci pravijo, da njih nobeno premirje ne veže.

Iz Podgorice se poroča, da so Črncorci pri Spužu na južnej albanskej meji 9. t. m. bitvo s Turki bili, a izid nij še znan.

Za koga delajo nemškutarji.

Bog ve kolikokrat smo uže opominjali naše nemškutarje, to je tiste ljudi našega rodu, ki niso Nemci, pa z Nemci strankarji proti nam domačinom Slovencem glasujejo, tiste, ki pravijo da so „Kranjci“, pa Slovenci ne, — da, ali ne vedo kaj delajo, ali pa so grdi in zaničevanja vredni izdajniki svojega jezika, Iškarjoti svoje slovanske domovine.

Pred nekoliko leti še je bilo nemškutarstvo nekoliko razumljivejše nego je zdaj. Tačas Slovana še nikjer v politiki videti nij bilo niti slišati. Tačas je mogel še kdo verjeti g. Dežmanu, da je on nemškutar in protivnik slovenske šole in slovenskega uradovanja etc., samo iz praktičnega stališča, ker je Slovencu včasi koristno, če se nemškega jezika nauči, ker more iti na zgornje Štajersko „havzirat“

ker je literatura velika ali kar si bodi. Dan denes, ko uže vsak politični otrok vidi, da baš naše „liberalno“ avstrijsko Nemštv ves svoj liberalizem brez vsega pomisleka zataja in proč meče, kadar ga je treba rabiti do Slovanstva, dan denes ko se ta liberalizem uže brati s starim sovražnikom naše dežele, s Turkom in to vse le iz sovraštva do našega rodú, do Slovanstva, in iz praznega neumnega strahu pred Slovani, — zdaj bi se moral uže sam Dežman (celo ta!) ustrašiti, kam je prišel, ko bi imel le še kaj politične vesti.

Kajti glasila našega nemštva in nemškutarstva s strahovito resničnostjo pripovedujejo, da nas, da Slovanstvo sovražijo in v vsem svojem politikovanju le proti Slovanstvu delajo. Tako prinaša tudi „Neue Freie Presse“ od vtorka uvoden članek, v katerem v divjem srdu na vse slovansko hujška Nemčijo in celo Avstrijo proti Rusiji, zlasti pa prvo, češ, da mora braniti, da se nam na jugu ne ustanovi jugoslovanska država, da more biti proti razširjenju Slavizma itd. To se ve, da govori o votlem strahu „panslavizmu“ in njegovej nevarnosti, — fabule, katerim uže noben pameten človek ne veruje v Evropi razen nekih Nemcev.

Pruska Nemčija, katerej na strani preži okrepljena Francoska, bode se sicer najbrž varovala in premislila napadati Rusijo po svetu „N. Fr. Pr.“, ali pa turkofilskim nemškutarem za ljubo meč potegniti za ohranjenje črvodne Turčije. Na severu Nemčije so namreč bolj hladne krvi v računih, nego naši z judovskim in se svežim renegatskim sokom napojeni švabski protivniki, kar bode za zdaj

Listek.

Pavla.

(Poslovenil F. H. Radoljski.)

II.

(Dalje.)

Gospa Dalova vstopi in kmalu potem majorjeva žena, gospa Stalova. Ko sti zgornjo obleko odložili, ter se vzajemno pozdravili, šli sti v drugo sobo in se vseli k lepej mizici. Tudi Pavla je morala svoj prostor zapustiti ter iti k gostom.

Albin pak, kojemu se je uže na obrazu poznalo, da gostje niso njemu po godu, poslovli se ter gre k očetu. Ko počasi po stopnjicah koraka, misli si: „Kaj neljubo bi mi bilo, ko bi oni zajejti častnik cvetlico odtrgal, kojo sem sebi namenil. Strašno bi bilo to, a s trdno voljo se vse premaga in tudi jaz dobim Pavlo z božjo voljo in na pošten način. Pavla se svojim dobrim in gorko čutečim srecem naj bi postala soproga onega rui-

niranega gizdalina? Ne, ne, tako gotovo ne, kakor se jaz Albin Linek zovem.

Colni oskrbnik, Albinov oče, dolg in suh mož kakovih petdesetero let, mirne in flegmatične čudi, sedel je pri mizi v svoji sobi. Ko Albin vstopi, povzdigne oči, ter mu pomigne.

„Imate li dosta posla, ljubi očka? vpraša Albin.

„Ne, mi-li imaš kaj povedati?“

„Ne, posebnega nič; mati se z gosti pri kavi posvetuje, a jaz tem prišel rajši k vam, če vas sè svojo navzočnostjo ne motim,“ pravi Albin vsedsi se.

„Torej mati ima pohod?“ vpraša gospod Linek, sname očala z nosa in položi pero na mizo.

„Zdaj ko se spodaj zabavajo, skušajva se tudi midva po svoje.“

„Povej mi torej, kaj novega znaš.“

„Častnik Strle vas bode zvečer pohodil.“

„To nij izredno; meni pak in mojej sobi ne bo njegov pohod veljal,“ smeje se oskrbnik,

„Da, nocoj bo tako, kakor sem rekел,

prosil vas bo namreč Pavle, ker ste njeni stric in varuh.“

„Tako?! Pavla pak mora sama razsediti, je-li mara zanj ali ne. Meni on nikakor ne dopada, ker je gotovo Pavle imetek oni magnet, ki ga na-se vleče. A če ga na vsak način hoče — naj ga pa ima. Da bi jej branil do tega nemam pravice.“

„To je določno, — in če me vse ne moti, je častnik igro uže dobil, ker se mu je Pavla uže vdala. A omeniti je še drugih stvari.“

„Namreč, da bi tudi ti rad deklico dobil, hej?“

„Pustiva to,“ reče Albin naglo, mislim, da moje vedenje nij 'ono kakovega sentimentalnega zaljubljenca.“

„Bog ve, da ne. A imaš svoje posebnosti, in za tem hladnokrvnim vedenjem skrivaš drugačne čute. Meni bi bilo ljubo, ko bi te videl s hčerjo svojega umrlega brata srečnega.“

„Prepustite me svojej osodi. Ko bi hotel Pavla za svojo soprogo, morala bi tudi postati; a nadaljujva pogovor o častniku; bo-li Pavla s tem tepcem srečna?“

evropskemu miru na korist, če se stvari posebno ne premené.

A v s t r i j a pak ima v zvezi z Rusijo najgotovejšo prihodnjost. To so menda uže najvišji krogi izpoznavi. Kdor jo ščuje proti Slovanstvu, katero daje Avstriji nad polovico zvestega prebivalstva, ščuje na njeno največjo škodo in pogubo. Kdor pa izmej naših deželnih rojakov tem nemškutarskim ščuvalcem pomaga, ta dela sramoto svojemu slovanskemu rodu, svojej krvi, ta pljuje v skledo, iz katere je najprej jedel, ta je zanikern ptič, ki onesnažuje gnjezdo, v katerem se je rodil, — ta dela za tuje, kateri ga v duši sami ne spoštujejo.

Rusija in Avstria.

Nekatere nemške novine so si na vse kriplje prizadevale dokazati in dopovedati, da je Avstria od Rusije ločila se, da Sumarakov nij nič opravil na Dunaji, da je zdaj zveza Anglike in Avstrije verjetna, katerej pritrjuje tudi Nemčija. Vse krivo!

Kajti zadnja vladna dunajska „Pol. Corr.“ prinaša sledeče pismo iz Peterburga: „Grozničava razburjenost, ki je tu vladala dozdaj, umaknila se je precej pomirjenemu in zaupljivemu mišljenju, ker se zdaj poslanje grofa Sumaraka Elstona smatra kot vspešno. Ruski vladni krogi naravnost svoje zadovoljstvo o tem izrekajo, ker je zdaj Rusija zvezana z Avstrijo, v stanu, svoje predloge pri porti energično podpirati. Skupno delovanje Rusije in Avstrije daje obema državama videz, da sta mandatarici Evrope, in je tudi sporazumljenu teh dveh velesil pripisati, da se je složnost evropskih oblastij ohranila in je Turčija v odbitji mirovnih uvetov osamljena ostala . . . Kot znamenje, kako resen je sedanji položaj, in kako je ruska potrpežljivost uže blizu kraja, naj bode to, da je Ignatiev z rodovino uže na potu v Carigrad bil, ali poklicali so ga v Lividijo nazaj, da je počakal Sumarakova in novih instrukcij. Tjakaj je šel tudi carjevič naslednik, da se udeleži oso de polnih posvetovanj, katerih obseg se lehko ugane.“

Ta oficijozna izjava priča, da so naši nemškutarji in Nemci prezgodaj triumfiali ali pa nič vedeli nijso. Videti je, da sami Andrassyjevi listi s svojim mojstrom vred ne

vedo kaj se je godilo in dogovorilo prej v Zakupih mej carjema in zdaj s Sumarakovim. Na spomlad ali morda še prej utegne Andrassy iz ministerstva stvarij — izseliti se.

O položaji.

Iz Dunaja 10. okt. [Izv. dop.]

Predvčerajšnjem se je pisalo, da ima Avstria Bosno in Hercegovino posesti, Rusija pa Bulgarijo, včeraj, da se ima sniti kongres evropskih diplomatov, denes zopet, da je vse, kar se je toliko dnij preje za gotovo smatrano, le kombinacija, ter da na vsem nij niti betvice resnice. Pri takovih govoricah in kombinacijah o uspešnem reševanju orientalnega vprašanja, kdo ima svojo korist? Nihče drugi nego Rusija. Vse teženje ruske politike ima svrho, za sedaj dobiti časa. S tem, da se denes jedno, jutri drugo vprašanje diplomatom velesil v glavo tihotaplja, da predlog za predlogom v minolost hiti, ne da bi se sešel, oborožuje Rusija, pripravlja se v Atenah na vojsko, skuplja, izbira i vadi Rumunija vojsko. Knez Rumunov je izdal 8. t. m. povelje, da se imajo reserve i teritorialna armada po divizijskem k vojaškim vajam sklicati. Vojnemu ministru se je za to dovolilo dve sto tisoč lir.

Morda smo velikej vojski bliže, nego si kdo misli. Kajti, da bi se sešel kongres, je valjda verjetno. Tekmovanje mej Rusijo in Anglijo, lov za koristjo od strani drugih velesil, trdovratnost Turčije i vojevit duh Jugoslovjanov so faktorji, kojega produkt more jedino večja vojska biti. Kongresna ideja, ki se je pred par dnevi še toliko dopadala, izgubila je uže denes svoj čar. Jedina možnost reševanja orientalnega vprašanja odbila bi se gotovo od Turčije. Nikdo, trdi najboljši prijatelj Turkov, ne verjame več, da se ima ali more Turčija rešiti. Prav dobro opisuje včerajšnji „Neues Wiener Tagblatt“ pod naslovom „Zur Zerstreung des Patienten“ sedanji položaj, v kojem se nahaja Turčija.

„Dva zdravnika se srečata in jeden pravi svojemu kolegi, da prihaja ravno od nevarno bolnega, kateremu je nogo odrezal. „Ali se nadejate, da ga s tem rešite,“ vpraša drugi zdravnik. — „O ne, nij najmanjšega upanja nemam.“ — „Zakaj mučite torej bolnega še z rezanjem?“ „Bolnik se mora vendar razmisli,“ odgovarja človekoljubni zdravnik v

tej anekdoti. — I radi tega izmišljajo za vsak dan novih receptov za bolno Turčijo. Ako je še včeraj govorilo se o kongresu, nij denes več sledu o tem. Zato pa je uže nek takozvani „predlog“ v vidu.

Zastopniki vseh velesil, naj bi se sešli v Carigradu, ter se na podlogi berlinskega memorandum posvetovali s turškimi ministri, je-li bi ne bil mogoč Andrassy-jev „status quo ameliorē“. Takove reforme nai bi potem svojim vladam predložili v odobrenje, a sami so konstituirali kot vedna varuhinja reform, ki bi jih naj Turčija upeljala. Uže star projekt; sigurno neizvedljiv! Kaj se hoče s tem doseči? Diplomati so večinoma brez sveta i s takovimi predlogi se hote za trenotek rešiti iz zadrege. A Rusija pri tem dobiva časa dovolj, da se organizira. Nikdo ne verjame več, da bi Rusija dopuščala razreševanje slavjanske bodočnosti oziroma o poginu Turčije diplomatom a la lord Derby. Gordiški vozel bode razsekali slavjanski meč. Za ta slučaj bodemo Avstriji ali neutralni, ali pa z Rusijo, tako se je zagotovilo grofu Sumarakovu za ruskega carja. S tem si vsaj ne škodujemo, akoravno bi pri tako važnih dogodkih Avstria kot prva mejašinja Turčije, broječa veliko večino svojih podložnikov slavjanske krvi lehko častnejšo vlogo igrala. Magistarstvo je utihnilo kot polit pudelj, ker je minister Tisza primoran bil v smislu avstrijskih krogov na znane interpelacije odgovoriti. I naš vstavoverski Nemec? Saj mu uže pred Magjarom stoeje lasje po konci, kako bi se on še z Rusom rogorbil!

Iz turškega taborja

se piše „N. W. T.“ mej drugim:

„Dopisniki so z bojišča večjidel odšli v svoje domovje, ker se misli, da se bode primirje obnovilo. A niti Srbi niti Turki se za primirje ne brigajo, posebno glede manjših oddelkov ne. Na Moravi večkrat Srbi alarmirajo turške predstraže, na turškej strani pa si Fazli in Mustafa-paša napravlja to veselje, da tu pa tam dasta kakih šest ujetnikov na kolec nabiti ali pa na kak drug turšk način s tega sveta spraviti. Sicer se pa trdi, da Ahmed-Ejub ne dopušča več takih zverstev, kakoršna so se prej godila, odkar je nekaj Angležev v ostrogou; kajti Angleži Turek

„Lehko bi se dvomilo.“

„A vaša dolžnost potem je, skrbeti, da je ne dobi.“

„Moj brat mi je še na smrtni postelji željo izrekel, naj pustim Pavlo samo soproga iskati si.“

„Moja misel tudi nij, da bi Pavlo na kakov način silili, nego ženitev naj bi se pred dvema letoma ne pripustila.“

„Ta predlog se mi dozdeva dober — bom si premislil“ reče gospod Linek in noslja. V tem hipu se čujejo teške stopinje po stolbi in kmalu potem vstopi častnik Strle. Albin se poslovi ter gre na vrt. A njegovi vedno vedri lici bili ste zdaj nenavadno bledi pa resni.

III.

Pavla je imela mnogo opraviti s čajem, kateri je gostom pripravljala; mej tem vstopi Albin, vrže suknjo in klobuk na stol, ter jo vpraša: „Ali je bil oče uže tu?“

Pavla se je morala nanj ozreti, tako trpko resen mu je bil glas, ter zapazila je nenavadno bledo obličeje njegovo. „Ne, potem odgovori Pavla, „pride pak kmalu in . . .“

„In pripelje seboj častnika,“ pristavi Albin osorno.

„Istina. Vidiš torej, da je prišel, akopram si se hotel rotiti, da ga ne bo“ pravi Pavla, veselo smijoč se.

„Ko bi bilo od mene odvisno, vzeli bi ga uže davno bili vsi vragovi,“ reče Albin in vzdihne.

„Dodatava se mi, da si jeze bolan postal, ker si se prevaril,“ smeji se Pavla.

„In ko bi tako bilo?“

„Kozarec čaja bi ti ponudila z vladljivo prošnjo, da bi pamet svojo zopet rabiti blagovolil,“ odgovori Pavla, ter mu ponudi čašo s čajem.

„Jeza greje človeka,“ pravi Albin, zopet norčevanje se, „zato se hočem z mrzlo vodo ohladi;“ pri teh besedah v resnici izprazni kozarec vode, potem se pak vsede k glasoviru in prične igrati.

„Oj, ko bi znal peti, bi vendar še kakovo veselje imela s tobom; a odkar si jel obiskavati višje šole, nijsem še nijedne pesnice iz tvojih ust slišala, in strije trdi, da

si svoj lepi glas izgubil „Res prav škoda,“ še pristavi in posluša stopinje, ki so se od strijčeve sobe vedno bolj bližale.

„Vsaj se svojim častnikom lehko žvižgaš, kar ti je drago,“ odgovori Albin, igrajoč „dijaški stopaj.“ A misli si: Prav veselje imam, onega napetega bedaka nočoj prisiliti, da nam bode svoj pevski talent pokazal.

V tem trenotku vstopita gospoda Linek in častnik Strle. Ta je bil jeden onih navadnih častnikov, kojih vidimo mnogo v vsakej garniziji; narava mu je podarila lep obraz in dvoje plavih očij. Obleka mladega moža je bila vedno prav okusna. Znal je izvrstno plesati in kvartati, in bil si je svest teh prednostij. Pri lepem spolu imel je srečo, kar se je pa moral zahvaliti, — vsaj sam je bil teh mislij — svojemu mojsterskemu petju.

Naj bi pak prave duševne vrednosti v njem iskali, — preverili bi se, ka je jednak orehu z zdravo krepko lupino, v katerem jeda nij; glava mu je bila blaženih mislij prazna, kakor srce blazih čutov. Na svetu mu je bilo trojno najljubše: svoj lastni „jaz“,

jako obrajta, pa ima tudi uzrok. Navzlic temu pa ipak ujetniki iz turškega ostroga na skrivosten način izginjanju. Fazli-paša pošilja z močno eskerto po kakih dvanajst vjetnikov v Niš, češ, da si v taboru nijsa življenja svesti. Eskorta jih pelje večjidel, namesto v Niš, do skrajnih predstraž, pride kmalu nazaj, ter običajno javlja, da se je vjetnikom posrečilo uiti. A vojaki spremjevalci skrivaj vse drugače povedajo: Predno napoči dan, ali pa v večernem mraku, ženo vjetnike v neko posekovje, tam jih po dva pa dva zapode v grmovje in jih začno klati. Noč in dan stoji tam straža, ki z nabito puško radovednim brani, da ne pridejo preblizu. Turški bajoneti tako dobro sekajo, da se srbske glave po več korakov daleč trkljajo, da jih morajo potem iskati ako jih hote zagrebsti. — Še hujše pak se godi ženskam. Divji turški vojaki ustrezajo v navzočnosti častnikovej svojej pohotnosti, v čemer se posebno Egipčani odlikujejo. Potem pa jih nalagajo na kola in jih pošlejo večjidel v Sofijo, kjer jih čaka še nemilejša osoda.

Niti državnemu niti zasobnemu srbskemu imenu se ne prizanaša; krasne gozde Tursekajo ali pa požigajo. Turški generali pa so začeli še drugo špekulacijo: po srbskih poljih potrgajo koruzo, nalože jo na vozove in jo prodajejo za ničeve cene vidinskim čifutom. Vse ceste so polne teh karavan, ki vozijo koruzo, in za armado zaradi tega še voz nij dobiti. Ako pa Bulgari za rekvirirane vozove kaj zahtevajo, razpodé jih z biči.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. oktobra.

V Dalmaciji so bile volitve za deželni zbor 9. okt. razpisane. Upamo za gotovo, da bodo slovanski narodnjaki povsod sijajno zmagali, nasproti priseljenim Italijanom in negatom, ki so to, kar pri nas nemškutarji in se tudi ustavoverce zovejo.

Ceški "Narodni Listy" zavračajo najnovješo brošuro dr. Edv. Gregra, češ da je v njej izrečeno le osobno njegovo mnenje, ne pa program mladočeške stranke, posebno kar se tiče misli o državnem pravu češkem, in pošiljanja v državni zbor.

veselo živenje i denar kot edino sredstvo, da se more človek zabavati. Prave moralne vrednosti nij bilo v teh uniformiranih prsih.

Ko je bil navzoče pozdravil, in Pavlo, koja je sramežljivo oči povesila, zaljubljeno pogledal, sede k damam, in ker so bile mej njimi tudi mlade gospodične, bil je prav na svojem polji.

Albin predлага, naj bi kdo na glasoviru katero zaigral, ali zapel; in v istini je bila nekova gospodična s tem predlogom zadovoljna, da sede k glasoviru. In mej tem, ko je gospodična pela, imel je častnik priliko Pavla na uho zašepetati, da mu je gospod Linek obljudil njen roko, a še le po minolih dveh letih.

"Obupati moram, draga mi Pavla, da mi uže zdaj nij dovoljeno, Te svojo last imenovati," pravi jej častnik sè hlinjeno žlostjo.

"Vsaj sva še oba mlada, ter prav lehko čakava," odgovori Pavla, katera si je domišljevala, da častnika bolj ljubi, nego ga je v resnici. To se zgodi mladim deklicam mnogo-

Vnanje države.

Rumunška vlada je pri šestih se-natskih volitvah svoje kandidate izvoljene pri-dobila.

Ruski časnik "Golos", velik organ sicer in razširjen, vendar je čuden organ: danes je konservativ in poln diplomacije ter evropske starine, jutri je zopet nekaj bolj Slovan in naroden. To pa Rusom ne dopade. Uže so začeli po raznih krajih agitirati, da ga naročniki opuste in si naroč slovano-ljube liste ruske.

Na Črnogorskem bojišči delujoči ruski zdravniki so baje od ruske vlade po velje dobili, da naj tudi na desinficiranje bojni prostorov delajo, da iz gnjilobe slabo pokopanih mrtvecev ne nastanejo bolezni.

Na Angleškem se z vso energijo dela in agitira zoper turkoljubo vlado. Gladstone je zopet novo pismo izdal, v katerem graja angleško vlado in njeno podpiranje Turčije, ter zahteva, da se parlament skliče. Bosna in Bulgarija morati imeti izdatno avtonomijo, sicer se bodo nemiri ponavljali.

Na Francoskem so bile 9. t. m. volitve županov ali měrov. Voljeni so večjidel prejšnji.

Dopisi.

Iz Rojana 10. okt. [Izv. dop.] Beseda v prid logaškim pogorelcem po vašem cenjenem listu uže naznanjena, vršila se je v nedeljo večer, prilično dobro obiskana, s prično dobrim vspehom za nesrečnež in z vso hvalevredno gladko tekočo predstavo in dobro vbranim petjem. Izvirna slovenska Ogrinčeva igra "V Ljubljano jo dajmo", ki ima tudi to izvirno prednost, da, vzeta baš iz narodnega priprostega življenja je našemu občinstvu posebno razumljiva in ugodna. Igrali so brez izjeme vsi dobro in posebno gladko in zvezano; rekel bi, da zato, ker tudi njim igra ugaja, ker se vsak svojo načelo dobro nauči, ker imajo izurjenega režiserja, ker so vsi uže davno kulinsko groznicu prestali, ker jim je navdušeno ploskanje občinstva pogum množilo, in ker, da ne pozabim še enega faktorja, ki je potrebne važnosti, ker so imeli izbornega šepetalca. Gospodična H—ova je duhu časa jako primerno pesen "Po boju", katero je A. Koder v mariborski "Zori" objavil, prav dobro, razumno in navdušeno deklamovala, in naši pevci so se kakor po navadi dobro obnesli. In vspeh za pogorelce? No, ta se ve da nij bil tolik,

krat. Dobrikajmo se njihovej ničemernosti, hlinimo jim strastno ljubezen, — in zmaga je naša. Vsaj je nij nobene, katera bi hladnokrvna ostala, če kdo za njo lazi ter jej prijetne reči v mlado uho šepeta.

Tudi Pavla je bila taka. Oj, kako ljubo in prijetno ji je bilo, ko ji je lepi in splošno priljubljeni častnik toliko prijaznost skazoval; in ko je pozneje tej prijaznosti še nekoliko vsakdanjih fraz dodal, katere bi izraževalje ljubezen njegovo, mislila je tudi ona, da ga uže iz celega srca ljubi. A kotičke svojega srca nij nikdar preiskaval, in nikdar si nij skusila pojasniti, zakaj da se zanj tolikanj zanima. Mislila je, da vse to le iz ljubezni izvira.

Naj bi se bila pak v mirnem trenotji samo sebe nekoliko premislila, preverila bi se bila, da njena prijaznost izvira le iz one nečimernosti, katera jej pravi: najlepši in najbolj priljubljeni kavalir je našega mesta, in akopram je dosta gospodičen, koje se zanj poganjajo, — je ipak ljubezen in srce meni naklonil. Pleše najprvo z meno i. t. d. Koncem pak še, kako bo lepo, ko bom nje-

kakor si ga je neki dopisnik „Soče“, ki si je tako čuden psevdonom „Trop“ prilastil, obetal. Komur pa je znano občinstvo rojanske čitalnice obstoječe v večini iz rokodelcev, delavcev, težakov, z eno besedo ne bogatih ljudij, in kdor tudi nemale stroške, imeli smo tudi godbo — v poštev vzame, temu se bode tudi vspeh dovoljen zdel. Odpošlje se še denes g. Mateju Markiču, župniku v Logatcu čisti znesek 40 gld. s prošnjo naj jih on po svojej previdnosti razdeli, mali obolus rojanske čitalnice.

Domače stvari.

— (Tiskovna pravda) Po nemških novinah čitamo, da je poslanec Konrad Seidl vložil pred celjsko poroto pravdo zoper "Slovenskega Gospodarja", povodom Brandstetterjeve pravde. Če je res, potem bode pri tej obravnavi ono jasno, kar je sam dr. Holcinger pred sodnijo glede Seidlovih podpisovanj itd. imenoval „noch unaufgeklärt“.

— (Os) je pičila predvčeranjem v zvezdi v Ljubljani poštnega uradnika v zgornjo ustnico. Mož je takoj v omedlevico padel in bil tri ure nezaveden od tega osopika.

Razne vesti.

* (Umorjen fajmošter.) Blizu Innsbrucka so trije lopovi napali in oropali fajmoštra, ter ga ustrelili v njegovej hiši. Kuharica je ubegnila in ša plat zvona bit, kmetje so se vzdignili in vse tri razbojnike ujeti. Jeden je iz Kufsteina, dva iz Innsbrucka.

* (Zanimiv rojstveni dan.) Na Dunaju bosta 22. t. m. dva brata dvojčka praznovala svoj 70. rojstveni dan; zoveta se Karl in Franc Otto in sta si tako podobna, da jih še zdaj človek ne more razločiti.

* (Na Ogerskem.) V velikem Varazdinu je nek kmet čakal ugrajskega župana Tornija po dnevi za njegovo hišo, in je trikrat nanj ustrelil. Drugi dan se je zločinec sam objavil pri sodniji. Župana so prinesli v bolnišnico, in so mu kroglo iz noge uže vzeli, iz prsij pa še ne. V smrtni nevarnosti je.

* (Francoski oficirji) se uče nemškega jezika na ukaz vojnega ministerstva. Znamenje, da francoska vojska namerava še enkrat v oholo Nemčijo marširati.

* (Pariski fijakerji) so leta 1875 zvozili 115 milijonov popotnikov, to je 315.000; vsak voz je poprečno peljal 473 osob, vsak dan, ob vsakej vožnji pa 31. Dohodkov je bilo 21.5 milijonov frankov.

gova soproga in me bodo zvali: "milostna gospa".

A vrnimo se k Albinu in častniku.

Ko je videl naš kandidat, da častnik uže dosta časa s Pavlo šepeta, reče:

"Na splošno željo pričujočih dam, prosim gospoda častnika, naj nas izvoli sé svojim mojsterskim petjem nekoliko razveseliti."

A Pavla si želi na tihem, naj bi njeni Alfred, častnik, tej želji ne vstregel, ker je Albin strašno razdražen izgledal in je vedela, da izmej vseh častnikovih prednostij se njegovo petje najmenj odlikuje.

Alfred je bil pak prav nasprotnega mnenja in zato se nij pustil dolgo prosi. Pel je z veliko pretenzijo nekatere uže samo po sebi lepe pesni. Šolal se je pri spretinem učitelji godbe in zato je mislil, da ga ne more noben malomestjan kritikovati, akopram glas njegov nij bil gibčen, še menj pak praktično izurjen.

Zmagonsko po končanem petji vstane in zadovoljen sam soboj in sè svojim petjem sede k gospé Linkovej.

(Dalej prih.)

Tržne cene

v Ljubljani 11. oktobra t. l.

Pšenica hektoliter 8 gld. 96 kr.; — rež 6 gld. 40 kr.; — jedemč 4 gld. 80 kr.; — oves 3 gld. 25 kr.; ajda 6 gld. 50 kr.; — proso 4 gld. 80 kr.; — koruza 6 gold. — kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 05 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. — kr.; masla kilogram — gl. 94 kr.; — mast — gld. 82 kr.; — špeh trišen — gld. 60 kr.; — špeh povojen — gld. 75 kr.; jajce po 2½ kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 48 kr.; — teletnine 54 kr.; — svinsko meso 50 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gld. — kr.; — slame 3 gold. 05 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 8 gold. — kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Dunajska borza 11. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	65 gld.	40 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	68	50
1860 drž. posojilo	111	—
Akcije národne banke	854	—
Kreditne akcije	154	20
London	122	25
Napol.	9	77½
C. k. cekini	5	82
Srebro	102	30

Vsakovrstne

bolečine v zobéh,

ki so tekar začeli gnijiti ali so uže votli, odpravi takoj in stalno slavni *indijski ekstrakt*. Brez njega ne bi smela biti nujedna družina zaradi izvrstnega njega vspeha. Jedino pravi se dobiva v steklenicah po 35 kr. in 70 kr. v Ljubljani samo pri **Edvard Mahru**. (277—3)

S. c. kr. av. privilegijem in kralj. pruskim ministerskim potrdilom.

Dr. Borchardt-ovo aromatično (dišeče) milo (zajfa) z zeliščem, za olepšanje in popravo kože in skušeno zoper vsakako nesnaga na koži; v zapečatenih izvirnih zavitkih po 42 kr.

Dr. Suin de Boutemard-ovo dišeča pasta za zobe, najsplošnejši in najanesljivejši pripomoček za ohranjanje in čistenje zob in zobnega mesa; v celih in pol zavitkih po 70 ali 35 kr.

Dr. Hartung-ovo olje s kitajske skorje za varovanje in olepšanje las; v zapečatenih in v steklu štampeljanih steklenicah po 85 kr.

Dr. Béringuer-jev dišeči kronini duh, krasna voda za duhanje in umivanje, ki krepča in budi živelj; v izvirnih steklenicah po 1 gld. 25 kr. in 75 kr.

Prof. dr. Linde-va rastlinska pomada v štanjskah, povsota svit in voljnost lás in je pripravna posebno, za to, da obdrži proge lás na glavi; v izvirnih kosovih po 50 kr.

Balzamično milo iz oljke se odlikuje po oživljevajoči in ohranjujoči moći za voljnost in mehkost kože; v zavitkih po 35 kr.

Dr. Béringuer-jev rastlinski pripomoček za barvanje lás, barva prav črno, rujavo in rumenkasto; s krtičami in lončki vred po 5 gld.

Dr. Hartung-ova zeliščna pomada za oživljevanje in zbujenje rasti lás; v zapečatenih in v steklu štampeljanih posodicah po 85 kr.

Dr. Béringuer-jevo olje iz zemljisčnih korenin za okrepljanje in ohranjanje lás in brade; steklenica 1 gld.

Dr. Koch-ovi bonboni iz zelišč, znan in skušen demać pripomoček za prehlad, hripost, zbasanec, hripostno grlo itd.; v izvirnih škatljicah po 70 in 35 kr.

Bratov Ledarjevo balsamično milo iz oja zemeljskih orehov, prijeten pripomoček pri umivanju nežne in občutljive kože, posebno damam in otrokom; po 25 kr., paket (4 kosovi 80 kr.).

Pravi ti po pripoznani solidnosti in pripravnosti tudi v naših krajih uže priljubljeni pripomočki se dobivajo:

v Ljubljani pri **Franc Terčeku** in lekarju **Birščiu** in **bratih Krišper**; v Zagrebu pri lekarjih: J. J. Cejsek in Žg. Mittbach in Flor. Kiralovicu; v Celji pri Kr. Krisperju; v Reki pri drogljiveru Nikolu Pavačiću; v Gorici pri lekarju A. Franzoniju; v Celovecu pri lekarjih: Ant. Beinitzu, Kainerju in Kellerju; v Kranji pri Rajmundu Krisperju; v Mariboru pri Mariji Zankl; v Trstu pri lekarjih: J. Seravallo, K. Žanettiju, P. Prendini, Fr. Vedovatu in Pavlu Rocca; v Belejaku pri Matevžu Fürstu; v Varaždinu pri lekarji: A. Hochsingerju in A. Halterju; v Zadru pri parfum. N. Androviću; v Karlovcu pri N. Slavniču.

Pred pačenjem in ponarejanjem svarimo ostro

Raymond & Co.,

c. k. priv. last. tovarn hygealističnih cosm. stvari v Berlinu. (97—7)

Na Viču pole ure od Ljubljane je

pohištvo

z zemljiščem vred na prodaj; pripravno je za krčmo in za vsako kupčjo, ker je zraven vode in ceste, v dobrem stanu, vse obokano in z opoko krito, ima veliko prostora. Tudi se dà za več let v najem.

Natančneje poročila daje iz prijaznosti opravništvo „Slov. Naroda“. (306—3)

Slovenske knjige.

V „národnej tiskarni“ se dobé, in morejo tudi po poštnem povzetji naročiti najnovješje slovenske knjige:

1. „Doktor Zober“, originalen slovensk roman od J. Jurčiča. Cena 60 kr.
2. „Kalifornske povedi“ od Bret Harte-a. Cena 50 kr.
3. „Tugomere“, tragedija v 5. dejanjih. Spisal J. Jurčič. Cena 60 kr.
4. „Na Žerinjah“, izviren roman. Spisal Janko Krsnik. Cena 60 kr.

še službo, ali pa katero oddaja, posestvo prodati hoče, ali kupiti namerava, gospodarstvo, ali kako graščino v najem dati želi, priporočilo za trgovino razglasiti misli, sploh pa, kdor potrebuje sveta zaradi naznanih v časopisih, naj se obrne zaupljivo na annoncen ekspedicijo

G. L. Daube-a & Co.

(404—14) na Dunaji I,
Singerstrasse 8.

Slovenske lepoznananske knjige.

V založbi „Narodne tiskarne“ v Ljubljani so izšle in se morejo dobiti sledeče slovenske knjige:

Fataři in Padova. — Panzen in Dunaja. — Bistrica. — Bratislav in Šelec. — Pri sponi: Lehman iz Dunaja. — Gams, Müller iz Kraja. — Pri Malini: Schweiger iz Dunaja. — Delfin iz Litije.

Štev. 68/L. o.

10. oktobra:

A. Romani in povesti:

1. **Erazem Tatembah.** Izvira povest, spisal J. Jurčič, velja 50 kr.
2. **Mita Holdenis.** Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.
3. **Kantorčica.** Roman s pogorskega zakotja, Češki spisala Karlina Světlá; poslovenil Franjo Tomšič, velja 50 kr.

4. **Prvi poljub.** Novela, spisal J. Skalec. — Na črni zemlji. Novela, spis. J. Skalec, velja 25 kr.

5. **Kazen.** Novela, francoski spisal H. Rivière, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, poslovenil Davorin Hostnik, velja 25 kr.

B. Listki v zvezkih:

1. **Izvezek**, ki obsegata: Stenografska, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp. Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preseren, sp. Fr. Levstik. — Telečja pečena, novela, sp. J. Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, sp. dr. Celestin. — Trstvo z grozdjem na Rusku, sp. dr. J. Vošnjak. — Čegava bode? Novelica, sp. J. Ogrinac. Velja 25 kr.
- IV. **zvezek**, ki obsegata: Lepi dnevi. Sp. Paulus. — Plašč. Novela, Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. — Nekoliko opazek o izdaji slovenskih narodnih pesnij. Spisal prof. dr. Krek. Velja 25 kr.

Kdor hoče katero koli teh knjig dobiti, naj piše „Narodnej tiskarni“ in jih dobí po poštnem povzetju. Vse skup se dajo za znižano ceno 2 gold.

Dorško olje

iz sale kitovih jeter,

iz Borgena na Norvegskem;

rumeno 1 steklenica 60 kr.; nepremičljivo brez okusa in duha 1 steklenica 80 kr.; sè zelenim jodirov 1 steklenica 1 gold.

Da se ponarejevanju izogne vtisneno bode moje ime na vsakej steklenici.

(53—25) **Gabriel Piccoli**, lekar, na dunajskej cesti v Ljubljani.

Naznanilo.

Podpisanemu likvidacijskemu odboru je občni zbor delničarjev „prve občne zavarovalne banke Slovenije“ v likvidaciji dne 28. septembra t. l. prosto prodajo bankinega nepremakljivega posestva zaupala.

Vsled tega se bode v prve vrsti prodala bankina hiša št. 24, tik zvezdinega drevoreda v Ljubljani, ki obstoji iz dveh nadstropij in je v najboljšem stanju, ker je bila pred malo leti lično popravljena; tistim, ki jo kupiti želé, se to s tem pristavkom naznani, da svoje dotedne ponudbe v prvem nadstropju omenjene hiše skrajno do **31. oktobra t. l.** oddajo, kjer lahko tudi v vseh teh zadevah natančneje poizvedo.

V Ljubljani, dn. 2. oktobra 1876.

(304—3)

Likvidacijski odbor
„prve občne zavarovalne banke Slovenije“ v Ljubljani.

Sedmi redni

generalni zbor kranjske obrtnijske družbe

v Ljubljani

dne 31. oktobra 1876 ob 4. uri po polu dne

v direkcijskej sobi te družbe.

Dnevni red:

1. Poročilo o vspehih preteklega poslovnega leta.
2. Poročilo pregledovalnega odbora.

Gospodje akcijonarji, ki hočejo porabljati svojo glasovalno pravo, prosijo se v smislu §. 10 statutov, naj svoje akcije do 28. oktobra t. l. pri družbeni blagajnici deponirajo in naj si tam legitimacijske liste vzamejo.

Načelnik opravnega sveta.